1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖЕЙ СВОЄМУ
НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 243. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 26-го ГРУДНЯ 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 26, 1963 No. 243. VOL. LXX.

УХВАЛОЮ ЗАКОРДОННОЇ ДОПОМОГИ КОНҐРЕС ЗАКІНЧИТЬ СВОЮ СЕСІЮ

Вашингтон. — В Палаті Репрезентантів продовжується боротьба між демократичними й республіканськими конґресменами в справі висоти суми, призначеної на закордонну допомогу. Палата не пішла на різдвяні вакації, як плянувалося ще при кінці минулого тижня, бо не ухвалено й досі трибільйонової суми на допомогу закордонові, як це запропонувала спільна конференція, і як пропонують демократичні члени Палати. 23-го грудня демократам бракувало тільки трьох голосів, щоб переголосувати республіканців. Згідно з реґуляміном треба було двох третіх голосів, щоб ухвалити закон про те, щоб Президент міг мати право вирішувати, чи ґарантувати приватним продавцям ціни за продану комуністичним країнам пшеницю. Республіканці є проти цього, і уряд мав тільки 202 голоси, а проти було 105, на три голоси замало до потрібної більшости двох третіх присутніх конґресменів. Демократи відкликали деяких своїх конґресменів, які були вже виїхали із столиці, і вони на кошт партії прилетіли до Вашинґтону пасажирськими літаками. Вирішено, що Палата мала зібратися на голосування 24-го грудня о 7-ій годині ранку, а голосування мало бути закінчене коло 9-ої години перед полуднем. Але не можна передбачати, який буде вислід цього голосування у вівторок вранці, коли пишеться ця новинка. Коли вирішить справу закордонної допомоги Палата Репрезентантів, то її мусить ще схвалити і повний Сенат. В Сенаті немає труднощів для ухвалення цього законопроєкту, але може виникнути така перешкода, що не буде потрібного кворуму — 51-го сенатора, — бо численні сенатори виїхали вже із столиці. Засідання Сенату має відбутися у вівторок 24-го грудня, та в п'ятницю Сенатор Морс з Ореґону заявив, що він не дозволить на наради Сенату, коли не буде потрібного кворуму. Ухвалення закону про закордонну допомогу уважають демократи за важливу річ, бо тут іде про престиж президента Л. Б. Джансона, який гостро виступив проти тих членів Конґресу, які зменшують занадто суму на закордонну допомогу, і які не дозволяють на урядові ґарантії за продану комуністичному бльокові пшеницю та інше зерно.

Покійний президент Кеннеді залишив все своє майно дружині й дітям

Бостон, Массачусетс. — 23-го грудня, першого дня після скінчення жалоби по покійному президентові Кеннеді представник бостонської адвокатської фірми Ровпс енд Грей вніс до суду заповіт, який покійний президент написав ще 18-го червня 1954 року. Все майно має виносити кільканадцять мільйонів долярів. У заповіті покійний заявляє, що все його майно треба поділити на дві рівні часті, і одна часть має бути власністю його дружини Джекелінн, а друга частина його дітей. Президент призначив для дружини ще готівкою $25,000 та все своє особисте майно, як меблі, порцеляна, срібло і т. п. Адвокат вніс пропозицію, щоб майном адміністрували пані Кеннеді, і брати Покійного головний прокуратор Роберт Ф. Кеннеді та сенатор

Сніговії сповільнювали комунікацію майже у всіх стейтах країни

Ню Йорк. — Цьогорічні Різдвяні Свята за новим календарем нагадують Різдво в Европі, бо вже кілька днів перед 25-им грудня падав сніг в більшості стейтів, а в день перед навечер'ям Різдва була сніговія від Мехіко аж по Канаду, і сповільнені або припинені були деякі засоби комунікації, як літаки, автобуси, авта та підземні залізниці й підміські поїзди. В Тенессі в місті Мемфіс нападало 15 цалів снігу, а у Вірджінії 12 цалів. У Вашинґтоні, Д. К., федеральні урядовці закінчили працю вже о 2-ій год. по полудні, з огляду на сніг. В південних стейтах є рекордово глибокий сніг. Сніговії стримали численні авта на автострадах, повідомляють про численні смертні випадки внаслідок снігу.

Надвишка експорту над імпортом в цьому році становить $5 більйонів

Вашинґтон. — Департамент Торгівлі ствердив, що надвишка експорту над імпортом в цьому році становить — $5 000 000 000. Але представники цього департаменту закликають американських бизнесменів, щоб збільшували експорт, бо платничий дефіцит із закордоном все ще є поважний, і його треба б конче здредукувати. ЗДА видають за кордон не тільки доляри на закуп товарів, але також і на закордонну допомогу і на втримання своїх військ за кордоном та на розбудову своїх військових баз в цілому світі. Експорт має виносити цього року коло $22 000 000-000, а імпорт — $17 000 000-000. В експорті не є враховані ті товари, що вивозять збройні сили із ЗДА. Минулого року експорт перевищував імпорт на $4 500 000 000. Торговельні рекорди ЗДА існують від 1960-го року, бо від того року збільшувався експорт цієї країни. Директор бюра міжнародної торгівлі в Департаменті Торгівлі Юджін М. Брадерман сподівається, що і в 1964-му році буде рекордовий експорт, бо є попит на американські товари в Західній Европі, Японії і Канаді, і цей попит втримається також і в 1964-му році.

В АМЕРИЦІ

● В Тускалюзі, Алабама, заарештовано трьох членів Крайової Ґвардії, між ними й одного офіцера за те, що вони спричинили були три експльозії недалеко Алабамського університету. Всі три ґвардисти були в службі тоді, коли настали три згадані експльозії.

● Сенатор республіканець із Ню Йорку Кеннет Б. Кітінґ вніс до Сенату проєкт двох поправок до Конституції в справі вибору віце - президента. Мали б бути разом із президентом вибирані аж два віце - президенти: один із них мав би зайняти пост президента на випадок потреби, а другий був би провідником Сенату та міг би стати президентом аж тоді, коли цей пост опорожнився після смерти першого віце - президента.

● Видавець Ралф Гінзбурґ засуджений у Філядельфії до 5-річного ув'язнення за те, що висилав неморальну літературу. Грошову кару йому визначили в сумі дол. 42.000. Його адвокат вніс апеляцію.

● Провідники американських ортодоксів жидів остерігають своїх вірних проти мішаних подруж, бо такі подружжя є загрозою не тільки для юдаїзму, але і для інших великих віровизнань.

РІЗДВО В БІЛОМУ ДОМІ І В КРАЇНІ

Запаливши світла на Крайовій Різдвяній Ялинці, президент Линдон Б. Джансон стоїть із своєю дружиною (з правого боку), і з наймолодшою донькою на сходах Білого Дому. Урочистість запалення світел на ялинці відбулася після проголошення закінчення 1-місячної жалоби по президентові Джанові Ф. Кеннеді.

Джансон хвалить Кеннеді, закінчуючи місячну жалобу по ньому

Вашинґтон. — В неділю 22-го грудня президент Линдон Б. Джансон закінчив 30-денну жалобу по покійному президенті Джані Ф. Кеннеді промовою, яка нагадувала словами і змістом славетну промову вбитого президента Абрагама Лінкольна в Ґеттисбурґу, Па. В цій урочистості взяли участь 14 000 осіб, між ними 7 членів Президентового Кабінету та два члени Найвищого Суду ЗДА. Президент Джансон сказав, що „ми поховали Абрагама Лінкольна і Джана Кеннеді, але не поховали їхніх мрій та їхніх візій, які тепер є нашими мріями та нашими візіями, бо президент Лінкольн і Джан Кеннеді змагали здійснювати такі великі візії й такі шляхетні мрії, які обіймають потреби народу". Три релігійні представники католицький монсіньйор, рабін та баптистський пастор принесли смолоскипи, запалені на могилі президента Кеннеді і передали світло президентові Джансонові, який був перед пам'ятником Лінкольна. Президент Джансон запалив свою свічку від того смолоскипа, а після того запалювали свічки всі інші присутні. Джансон почав свою промову так: „30 днів і кілька годин тому Джан Ф. Кеннеді 35-ий президент ЗДА помер смертю мученика. Світ не забуде того, що він тут діяв. Він житиме в наших серцях, в яких він буде спочивати на віки". В Ню Йорку закінчено жалобу по президенті Кеннеді під проводом посадника Роберта Ваґнера. 1 000 осіб маршували із засвіченими свічками П'ятою Евню і при закінченні процесії посадник Ваґнер виголосив промову, в якій сказав, що ця церемонія відбувається в пошану президента Кеннеді і для відзначення справи справедливости і любови проти ненависти та фанатизму.

Справу пам'ятника Шевченкові коментують на Заході

Сіател, Вашинґтон. — Справа пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні — місті мала свій відгомін уже і у Вашинґтоні — стейті на далекому Заході. В п'ятницю, 6-го грудня ц. р., радіовисильна в Сіателі передала в своїй програмі вістку про задум громадян українського роду поставити пам'ятник найбільшому українському поетові і борцеві за волю у столиці цієї країни та що цей пам'ятник має бути відкритий з кінцем травня 1964-го року. В повідомленні також згадано, що будова цього пам'ятника натрапляє на опозицію в столиці, ведену місцевою газетою „Вашинґтон Пост". Коментатор передачі досить об'єктивно говорив про Шевченка та його значення для України й світу.

НТШ і Українське Лікарське Товариство відзначили 20-річчя смерти д-ра Маріяна Панчишина

Ню Йорк. — Останньої суботи, 21-го грудня 1963 відбулася в Українському Інституті Америки, Святочна Наукова Конференція, влаштована Математично-Природописно-Лікарською Секцією НТШ і Метрополітальним Відділом Українського Лікарського Товариства Північної Америки. Цією Конференцією вшановано 20-річчя смерти проф. д-ра М. Панчишина, дійсного члена НТШ та визначного науковця, педагога та громадсько-суспільного діяча. Ініціяторами влаштування цієї Конференції були проф. д-р Р. Осінчук, д-р Б. Олесницький, д-р Я. Восвідка і голова Метр. Відділу Лікарського Товариства, д-р Б. Шебунчак. Конференцію відкрив директор МТЛСекції, проф. д-р М. Зайцев, який вказав на визначну ролю проф. Панчишина як лікаря та громадянина. Першу доповідь виголосив найближчий співробітник проф. Панчишина, проф. д-р Р. Осінчук, що з черги відчитав нарис д-р С. Парфанович про сильветку проф. Панчишина. Д-р І. Чолган представив заслуги проф. Панчишина в історії розвитку нашого лікарського руху в Галичині, що в цілості віддав себе справі виховання молодого покоління українських лікарів та збільшення його кадрів. Прелеґент описав також працю проф. Панчишина на тайному українському університеті, в Українському Гігієнічному Т-стві та у видавництві журналу „Народне Здоров'я". З черги т-р І. Рижий дав спогад про проф. Панчишина як асистента при катедрі анатомії Львівського університету та про його допомогу за часів большевицької окупації. Конференцію закрив голова Метрополітального Відділу Лікарського Т-ва, д-р Б. Шебунчак.

Пів мільйона берлінців відвідують на Різдво своїх рідних у східній зоні

Берлін. — До неділі 22-го грудня східньо-німецькі урядовці, урядуючи в 12 школах Західнього Берліну, видали 358.000 одноденних перепусток для відвідування рідних і приятелів у Східньому Берліні на час до 5 січня 1964. У першому дні, коли тільки почали діяти ті станиці, 22.000 західніх берлінців переступили 5 пунктів між Західнім і Східнім Берліном. Вони їдуть туди потягами або автами, та йдуть пішки. Ніякого інциденту покищо не було. Число східньо - німецьких урядовців було спершу 100, потім його подвоєно, врешті потроєно. Тому, що трапилися випадки смерти між тими, що довгими на вулицях в чергах годинами чекали на морозі перед станицями, де видавано перепустки, то після того почали видавати чергові числа, за якими треба було зголошуватись. Посадник Західнього Берліну Віллі Брандт боронив через радіо порозуміння, що його в цій справі підписали відпоручники його і східньо-німецьких властей. Західньо-німецька преса атакує ту різдвяну умову, як вилім у відношенні до східньо-німецького комуністичного уряду. Східньо-німецькі комуністи стараються використати ту умову для своїх політичних цілей, пояснюючи ту умову, як „політичну", що ніби визнає „де факто" існування східньо-німецької „суверенної" влади та існування двох Німеччин і двох Берлінів.

Секретар оборони склав Президентові звіт про Південний В'єтнам

Вашинґтон. — Секретар оборони Роберт МекНамара, який в минулу суботу 21-го грудня ц. р. вернувся з дводенного перебування у Південному В'єтнамі, склав негайно президентові Джансонові вичерпний звіт про теперішню ситуацію на тамошньому антикомуністичному фронті. Ця ситуація в останніх тижнях значно погіршилась. Комуністичні партизани заволоділи кількома укріпленими оселями, здобувши при тому тамошню зброю та взагалі перехопили бойову ініціятиву в свої руки. МекНамара дістав про все це детальні звідомлення, без ніяких прикрашувань, від американських і південно-в'єтнамських командантів, при чому разом з ним були там директор Центральної Розвідчої Агенції Джан МекКон і кілька інших високих американських урядовців. Подорозі до Америки МекНамара зупинився в Гонолюлю на нараду з командиром збройних сил в тихоокеанському обширі адміралом Фелтом. У розмовах з південно-в'єтнамськими лідерами МекНамара запевнив їх, що Америка не змінила і не змінить своєї політики у відношенні до Південного В'єтнаму. МекНамара й інші члени Уряду прийшли до переконання, що треба зревідувати рішення, прийняте ще за життя президента Кеннеді та режиму Нґо Дінг Дієма, що до кінця 1965 року будуть відкликані всі американські війська з В'єтнаму. Є їх там тепер кругло 16,500. Вони залишаться так довго, як довго їх треба буде. Відвідини МекНамари в Сайґоні мали той практичний наслідок, що південно - в'єтнамські генерали, зайняті після переведеного ними 2-го листопада ц. р. державного перевороту здебільша політичними справами, збільшили своє заінтересування фронтовими подіями, та почали в більшій мірі слухатись американських порад. Таким чином в минулу суботу південно - в'єтнамське військо, йдучи за порадами американських старшин, вперше застосували тактику засідок і заманивши в одну таку засідку сильний відділ комуністичних партизанів, убили 20 партизанів та здобули на них поважне число зброї.

Америка перестерігає Еспанію проти тісних зв'язків з Кубою Кастра

Мадрид. — Американський амбасадор в Еспанії звернув увагу еспанському урядові, що коли Еспанія продовжуватиме свою тісну економічну співпрацю з комуністичною Кубою, то може підпасти під обов'язуючий в Америці закон, який забороняє уділювання економічної допомоги тій країні, як з свого боку помагає Кубі. Еспанська летунська лінія „Іберія" переводить постійні лети до Куби й назад, також еспанські кораблі втримують морсько - торговельний і пасажирський контакт між тими двома країнами. Еспанія виправдується „історичними зв'язками" з Кубою та потребою зберігати з нею добрі зв'язки з уваги на 200,000 еспанських громадян на Кубі. Також ніби еспанська економіка — головно потреба імпортувати дешевий кубинський цукор в заміну за машини, овочі й інші еспанські продукти — вимагає отих контактів, дармащо Еспанія переслідує у себе комуністів і засуджує комуністичний режим Фіделя Кастра. Американський Уряд, який продовжив з Евпанією договір з 1958 року, що дає Америці морсько - летунські бази на території Еспанії, опинився внаслідку тієї еспанської політики в незручній ситуації, бо та політика суперечить з американськими зусиллями ізолювати Кубу Кастра від вільних країн світу.

Концерт Романа Придаткевича в Ню Йорку

Після кількалітньої перерви артист - скрипак і композитор Роман Придаткевич при співучасті Ганни Придаткевич дає свій Концерт з українською програмою в суботу вечером 28-го грудня ц. р. в залі і на дохід фонду будинку Української Вільної Академії Наук. Крім великого числа творів українських композиторів як Лисенка, Лиська, Вериківського, Гайворонського, Коляди, Костенка, Штогаренка і Якименка буде Придаткевич виконувати свою власну тричастинну Карпато - Українську Сонату, твір, який на американській сцені в 1941 р. викликав признання як один з найкращих новітніх творів того роду. Попри українські твори будуть на концерті виконувані міжнародного значення, які мають якийсь зв'язок з українською музикою як Соната для скрипки і фортепіяну Бетговена (з козачком) та Імпровізація з Бал Шем Сюїти Е. Блока.

За довгі року своєї мистецької кар'єри як пропагандист української музики, основник Українського Трія з Марією Гребенецькою як вокалісткою, Приятелів Української Музики в Ню Йорку в дев'ятьсот тридцятих роках і під час своїх концертових тур по Америці та Канаді включно з концертами для Американської Армії, Придаткевич надзвичайний професор Морейського Стейтового коледжу, уважає підготовку слухача до слухання музики дуже важним чинником для спринимання і розуміння музики. В тій цілі слухачі перед концертом одержать друковані пояснення до програми в українській та англійській мовах, і зможуть розуміти і відчувати музичні проблеми. Не треба додавати, що Роман Придаткевич і Ганна Придаткевич, батько і донька — піяністка є вже довгі роки ветеранами концертової естради і їх досвід і зіграння забезпечує слухачам автентичність української інструментальної музики.

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ ПАПИ ЗАКЛИКАЄ ДО БОРОТЬБИ ПРОТИ ГОЛОДУ

Рим. — Папа Павло VI, передаючи у своєму Різдвяному посланні, що його проголосив в понеділок 23 грудня 1963, бажання щастя всім людям доброї волі на Землі, заявив, що найпершою проблемою, яка його турбує та яка чекає своєї розв'язки, є голод. Голод — заявив Папа завжди існував, але щойно тепер люди усвідомили його трагедію, коли більше як половина людства відчуває брак достатніх харчів. Папа гостро виступив проти контролі народин штучними засобами, як засобу для покращання харчової ситуації у світі, та вказав з свого боку на конечність збільшення харчової продукції і справедливого розподілу харчів. Папа пригадав, що саме свято Різдва накладає на людей обов'язок милосердя і доброчинности. Говорячи про про мир — Папа заявив: „Мир у правді, у справедливості, у волі і любові — ось це мир, за який молимось". Папа висловив стурбування фактом, що нинішній мир у світі базований „більше на страху, як на приязні". „Мир зберігається сьогодні радше з остраху перед смертельними родами зброї, як з уваги на взаємну гармонію і довір'я між людьми. А коли завтра мир був би зламаний — до чого хай Господь не допустить — то все людство може бути винищене". Папа ствердив, що не можна достойно і з чистим серцем святкувати Різдво, коли загроза висить над світом. „Це не є правдивий мир коли облудна пропаганда має на цілі тільки заколисати противника до сну, щоб самому можна вести приготування до війни. Мир не полягає на пацифістичній реториці, яка не йде впарі з наполегливими, терпеливими і томливими переговорами, які одиноко можуть виявитись корисними". Папа закликає до „єдности в думках", що його поручає символіка Різдва. Поважну частину свого Різдвяного звернення Папа присвятив своїй плянованій подорожі до Святої Землі. Папа підкреслив, що це буде „подорож віри" і „подорож молитви". З цілою рішучістю Папа заперечив усякі вістки, наче б та подорож мала будь-який політичний характер. Папа заявив, що він готов у тій подорожі зустрітися з усіми, що того забажають — з католиками і не-католиками, християнами і не-християнами, коби тільки не треба було продовжувати часу, передбаченого на цілу його подорож. Він зазначив теж уперше, що задумує паломничати також до Цезарії, де — за переказом — Христос сказав Петрові „Ти є скала і на тій скалі побудую Церкву свою". Цезарея лежить тепер на території Сирії. Нічого не відомо, чи це дійсно станеться і як до цього поставились арабські власті в Сирії. За пресовими повідомленнями, Папа нестиме на частині своєї паломничої дороги дерев'яний хрест вагою 30 фунтів. Ведучи кампанію проти комуністів на терені Міляно Папа, тодішній кардинал Монтіні, у протесті проти здавлення мадярської революції йшов вулицями Міляно із важким хрестом на спині.

Внаслідку пожежі корабля „Ляконія" згинуло коло 150 осіб

Лондон. — Всупереч первісним вісткам, наче б з горіючого прогулянкового корабля „Ляконія" врятувались всі особи, пасажири й члени залоги, коло ста осіб таки загинули — на самому кораблі, або у хвилях океану. На грецькому прогулянковому кораблі „Ляконія", який в минулу субову виплив був з англійського порту Савтгемптон з прогулянківцями, які хотіли перевести Різдво на теплих південних островах та який загорівся опівночі з суботи на неділю, було 1,036 осіб. П'ять кораблів — британський, американський, арґентинський, бельгійський і панамський врятували 877 осіб, виловлено з води 24 трупи, а 135 „пропали". Більшість із отих пропавших напевне також не живе, дармащо літаки повідомили, що бачили багато тіл на хвилях з рятунковими поясами і що деякі з них можуть бути живими. З-посеред 651 пасажирів — 630 були англійцями, решта були греки. Між пасажирами було 34 дітей нижче 12 років. Залогу складали здебільша греки і німці, але було трохи також італійських і англійських моряків та прислуги. Це був великий, люксусово вивінований корабель.

На Кипрі розпалилась давня грецько-турецька ворожнеча

Нікозія. — Під кінець минулого тижня відновились криваві сутички між греками і турками, які замешкують цей середземноморський острів, при чому греків є 400.000, а турків 100.000. В минулу суботу були вбиті два турки і 9 було ранених. У зв'язку з похоронами вбитих була знову напружена ситуація. Президент Кипру, грецький архиепископ Макаріос і його заступник турецький діяч д-р Фазіль Кучук видали заклики до спокою. Теж грецький і турецький уряди висловили занепокоєння цими подіями, а турецькі студенти в Істанбулі загрозили на великому своєму вічі репресіями проти тамошньої грецької колонії, якщо турецька меншина на Кипрі буде переслідувана. Безпосередньою причиною заворушень було зголошення названим кипрсько-грецьким президентом проєкту зміни конституції, який буцім-то загрожував поменшенням конституційних прав турків. Кипр, колишня британська коронна колонія, дістав самостійність в 1959 році, після кількарічного кривавого терористичного руху грецьких соборників, що домагалися з'єднання Кипру з Грецією, проти чого — також революційними методами — виступали турки.

У СВІТІ

● Савді - арабський прем'єр і реґент, князь Фейсал, брат короля Савда, який нездужає, переводить „революційні", як на ту країну, реформи. Він наказав звільнити невільників, вводить телефони, кіно, радіо.

● В Японії поштові службовики свідомо сповільнили темп праці, борючись за підвишку платень. Внаслідку того своєрідного саботажу швидко накопичилось в японських поштових урядах коло півтори мільйона нерозісланих листів і 300.000 посилок. Міністер пошти загрозив репресіями проти службовців.

● Нікіта Хрущов прийняв запрошення приїхати до Індії. Він прибуде туди, мабуть, з початком нового року у зв'язку з своєю подорожжю до Непалю і Цейльону. Його запросили теж приїхати в червні наступного року з відвідинами до Швеції.

● Астронавт підполковник Джан Г. Гленн прилетів на те місце в Кітті Говку, Північна Керолайна, де 60 років тому „народилася була 17-го грудня 1903-го року авіяція", бо того ж дня Орвілл Врайт закінчив був свій історичний лет, який тривав 12 секунд.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Ситі і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Коли буде мир на Землі...

Колись дух Різдва значитиме більше в національному і міжнародному житті, як він значить тепер. Колись настане мир на Землі. Колись уповні проявлятиметься добра воля людини у відношенні до іншої людини. Колись буде дійсно Різдво — колись так буде, але сьогодні ще всього цього немає...

Пишучи на цю тему, Дейвід Лоренс в „ЮС енд Ворлд Ріпорт" з 30-го грудня цього року звертає увагу на дійсну причину, чому нинішній світ далекий ще від реалізації отих світлих гасел християнської любови до ближнього, миру і доброї волі, під якими проходить щорічно свято Різдва Христового: на перевагу матеріялізму над духовими вартостями і на нехтування в громадсько - політичному та особливо міжнародному житті принципами. Христос вибрав смерть на хресті в ім'я непохитности і непорушности засад, що їх Він проповідував. Нині панує інша засада: шукати безпеки у компромісах, навіть за ціну ідеалів і моральних правд. Засадою в міжнародному житті стало визнання зла, як контрагента, співжиття з тим злом і шукання компромісу між добром і злом. Ясно, що з таких компромісів не може зродитися дійсний мир на Землі, бо не може бути того миру, коли не буде його в людських серцях і душах.

Цей сумний стан у підході керівних державних мужів до засадничої проблеми дійсного миру насував відразу поважні сумніви щодо реальної вартости заклику президента Линдона Б. Джансона в його промові перед Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй, щоб „раз на завжди" закінчити холодну війну. Комуністичні делеґати — за винятком альбанського і кубинського — шумно оплескували той заклик Президента. Але яка практична вартість таких оплесків?! Адже відомо, що „мир на землі" за комуністичною рецептою може настати тільки тоді, коли ввесь вільний світ дозволить, щоб його „угробили" і підкорили під комуністичне правління. І холодна війна могла б закінчитися тільки тоді, якби Захід погодився на „довічний" поділ Німеччини і на перетворення Західнього Берліну у „вільне місто" з відкликанням відтіль західніх залог. Очевидно, що такий „мир" був би тільки запрошенням большевиків до аґресії, яка мала б завершити комуністичну мрію про „єдність у мирі" — під контролею Кремлю.

Найкращим доказом того, що дійсного миру не можна добитися будь-якими компромісами з комуністами, стала така ніби вже цілком аполітична й невинна справа, як відвідини п'ятьма сотками тисяч західніх берлінців своїх рідних і приятелів у Східньому Берліні. Західні берлінці не бачили їх впродовж двох років, від часу здвигнення ганебного „муру ганьби", і, щоб заспокоїти природне людське бажання відсвяткувати Різдво в родинному гурті — відпоручники Західнього Берліну погодились, щоб вони скористали з перепусток виданих східньонімецькими урядовцями. Цей звичайний гуманітарний акт комуністи негайно використали для пропаґанди, як ніби доказ, що Західній Берлін, а з ним і Західня Німеччина визнали східньонімецьку „державу" та її комуністичний режим.

Очевидно — політики не можна вести ультиматумами і компроміси неминучі та й здебільша бажані для полагоджування конфліктів. Але для компромісу треба бодай мінімальної чесноти з обох сторін. Комуністи не є контрагентами і з ними не може бути компромісів.

Не може бути компромісу між добром та злом. Не може бути миру на Землі, поки половина людства перебуває в стані неволі у репрезентантів зла.

Те, що треба завершити

Видання першого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства, на здійснення якого пішли довгі роки підготовної і редакційної праці, особливо інтенсивної протягом 1963-го року, відсунуло подекуди на дальший плян започатковане ще 1955-го року Науковим Т-вом ім. Шевченка видання гаслової частини Енциклопедії Українознавства. З різних редакційних і технічних причин, передусім з огляду на конечність завершити якнайскорше видання англомовної Енциклопедії Українознавства, публікація чергових зошитів гаслової Енциклопедії Українознавства трохи сповільнилася і, замість запланованих на 1963-ий рік трьох чи й чотирьох ,появилося всього лише 2 зошити.

Вихід із друку першого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства відтяжив — не зважаючи на підготову другого тому — головного редактора обох Енциклопедій проф. Володимира Кубійовича та інших співробітників ЕУ, і тепер праця над публікацією чергових зошитів гаслової Енциклопедії Українознавства, що на них нетерпеливо очікують сотки передплатників, пішла прискореним темпом. Цими днями надруковано і вже розсилається сімнадцятий зошит ЕУ, — від гасла „Юрій Лисенко" до „Літературний Ярмарок". Найближчими днями буде закінчений також уже 18-ий зошит — решта гасел на Л і початкові із літери М.

Про необхідність такого видання як гаслова Енциклопедія Українознавства для української науки у вільному світі говорити не приходиться. Яка важлива ця енциклопедія своїм змістом для спростовування всіх тих перекручень і фальшувань, що їх поширює совєтська наука особливо в ділянці українознавства, може свідчити хоч бо тільки перегляд опублікованого саме тепер 17-го зошиту і встановлення важливіших гасел у ньому. Крім кінцевих гасел про Лемківщину, в цьому зошиті вміщено основні гасла про Леніна й ленінізм, з вияснениям справжньої їх суті, про українських композиторів Леонтовича, Лисенка, Лиська та інших, про Богдана Лепкого, Вячеслава Липинського, Василя Липинського, Андрія Лівицького, про Литву і її взаємини з Україною, про лірику і лірично - побутові пісні, про лісівництво, лісову освіту й українські ліси та лісостеп, як також ґрунтовні гасла про літературу для дітей, літературну критику, літературну мову і різні літературні видання разом із 17-сторінковою синхроністично - хронологічною таблицею української і світової літератур.

Започаткування цієї енциклопедії в 1955-му році, з якої досі появилося 17 зошитів, було, треба пригадати, також спонукою для видання Української Радянської Енциклопедії в поневоленій московським комуністичним режимом Україні, енциклопедії, яка почала появлятися щойно від 1959 р. і з якої завдяки державним засобам досі появилося вже 12 томів. Не зважаючи на багато більший об'єм, подані в тій совєтській енциклопедії українознавчі матеріяли не тільки поперекручувані і пофальшовані, але й дуже вбогі, а про багато українських справ, подій і особистостей в УРЕ немає ніякої навіть згадки.

Потреба дати світовій й українській науці енциклопедію українознавства, складену з наукових позицій і науковими методами, є справою не тільки редакційної колеґії чи гурту науковців, але також всієї української спільноти. Передплатою і своїми матеріяльними засобами українська громада мусить допомогти завершити цей корисний і далекосяглий почин українських науковців у вільному світі.

М. Чировський

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ І ЕКОНОМІКА КРАЇНИ

Несподівана трагічна смерть президента Кеннеді потрясла психічно не тільки Америкою, але й цілим світом. Це не могло не вплинути і на господарське життя ЗДА.

Біржа гостро зареагувала на вістку про передчасну смерть молодого і по суті загальнолюбленого Джана Ф. Кеннеді, хоч з його політикою значна частина американців не погоджувалася. Протягом двох днів багато крамниць, ресторанів, театрів і навіть індустріяльних закладів були закриті. Убивство Президента вплинуло від'ємно на торгівлю і в тижні „Дня Подяки". Цим пояснюється значна обнижка торговельного волюмену країни за останніх десять днів листопада.

Та коли у вівторок, зараз по урочистому похороні, відкрито біржу, вартість і волюмен трансакцій піднеслися і господарський оптимізм став знову перемагати.

Пояснюється це багатьма причинами. Позитивно вплинула на розвиток господарських подій зміна на президентському пості, зокрема форма і спосіб переходу влади виявили велику державну зрілість американської спільноти і стабільність її політичної системи. Не стало одного президента, за кілька годин заприсяжено другого, і до нього таки зараз звернулися льояльність, пошана і послух всього громадянства. Не було жадної політичної кризи, ніяких політичних труднощів чи коливань. Тож при глибокій жалобі, що вкрила країну, життя поплило своїм нормальним руслом.

Як яскраво відрізнявся цей спокійний перехід влади в ЗДА від подій у Південній Америці, де політичне життя раз-у-раз стрясається революціями і ворохобнями, а зміна на посту президента майже завжди сполучена з насильствами та переворотами.

Другою причиною скорого збалянсування народного господарства ЗДА є сама особа нового президента Джансона. Світ капіталу прийняв його прихильно, як одного із своїх. Джансон є сином Тексасу, де перемагають консервативні течії, він є великим землевласником і підприємцем. Він є також за обниження податків, отже по суті є прихильником ідеї Кеннеді, але рівночасно він непричетний до деяких заходів небіжчика, що поденервували були індустріялістів і капіталістів. При цьому послабла позиція Роберта Кеннеді, який є дещо зарадикальний.

Від Линдона Б. Джансона можна сподіватися чогось іншого, і це вже само собою підсилює оптимістичні настрої підприємців та фінансистів.

Цікаво, що одночасно і американське організоване робітництво приймає нового президента прихильно і з надією, хоч під час виборчої кампанії 1960 року професійні спілки були проти Джансона. Тоді він був для них занадто консервативний і непевний чоловік.

Новий Президент, перебравши владу, зараз таки зустрівся з чільними провідниками робітництва. Їхня реакція на поставу Президента була дуже прихильна, і тепер зорганізоване робітництво готове підтримувати Джансона в його кандидатурі на пост президента в наступному році. А це також має значний вплив на господарські процеси в країні.

У такій атмосфері виразно перемагає оптимізм у відношенні до розвитку економічних процесів у наступному році. І тому на нарадах чільних промисловців у Шикаґо висловлено загальний погляд, що небезпека рецесії відсунулася і що в 1964-му році економіка зростатиме далі.

Є надії на зріст виробництва сталі і автомашин, на збільшення видобутку нафти, на пожвавлення роздрібної торгівлі; є також надії на покращання у залізничому транспорті, на загальне підвищення зисків в економіці країни.

Оптимістичні погляди на розвиток господарства висловлює більшість провідних банкірів. А в їхній оцінці президента Джансона можна відзначити такі основні думки:

Новий Президент є по суті підприємцем, і він розуміє інтереси капіталу. Не підлягає сумніву, що не все, що він робитиме, подобатиметься світові капіталу. Але він робитиме це не з переконання, а тому, що це потрібне буде йому для здобуття популярности, отже з огляду на вибори у 1964-му році. Джансон може бути прихильником Ню Діл'у рузвелтівського стилю, але він не є прихильником крайніх Нових Обріїв. А треба пригадати, що перша виборча програма Рузвелта із 1932 року звучить тепер дуже консервативно і зовсім не йде по лінії лібералів.

Один із фінансистів пішов так далеко, що навіть заявив: „Це виглядає парадоксально і сумно, але й правдиво, що трагічна смерть Кеннеді і перебрання влади Джансоном позитивно вплинули на господарське життя в ЗДА. Світ капіталу сподівається також, що Джансон димісіонує гарвардських теоретиків і заступить їх практичнішими і реалістичнішими людьми. Підприємці сподіваються, що у виборчому році позитивно буде полагоджена справа обниження податків, і що Джансон робитиме все можливе, щоб створити собі сприятливий політичний клімат. А це означатиме ніщо інше, як сильний ріст економіки в усіх її ділянках. Це, розуміється, означатиме й збільшену небезпеку інфляції, росту цін і, можливо, захитання рівноваги доляра.

В обличчі такої ситуації на біржі з'являється великий попит на всілякого роду акції, хоч рівночасно попит на облігації (бонди) обнизився.

Коли йдеться про можливості зискових капіталовкладень, то під цю пору найбільшою популярністю серед банкірів, фінансистів і капіталістів втішаються такі в послідовному порядку галузі економіки: індустрія, публічне ужиткування, телефон, телеграф, електрика, нафтові та газові підприємства, асекурація, хемічна промисловість, електроніка, сталь, байки, споживчі товари, послуги ...

І тому американська спільнота з почуттям певности та оптимізму чекає на новий — 1964-ий рік.

Л. Луців

ПЕРЕД ШЕВЧЕНКІВСЬКИМ РОКОМ

Ми вже майже на порозі Шевченківського, 1964-го року. 30-го травня американські українці вшановуватимуть 150-річчя з дня народження найбільшого сина України, Тараса Шевченка, відкриваючи йому пам'ятник в місті, що носить ім'я того Юрія Вашинґтона, „праведного закону" якого український поет очікував і для України 106 років тому — в 1857-му році.

Та щоб гідно вшанувати борця за волю не тільки для України, але й для всіх народів світу, треба конче пізнати його твори, в яких мріяв він про „апостола правди і науки" і висловлював свою віру, що Бог допоможе здобути волю всім народам. У поемі „Кавказ" Шевченко писав:

Ми віруєм Твоїй силі
І духу живому:
Встане правда! Встане воля!
І тобі одному
Поклоняться всі язики,
Повіки і віки.

Треба ще раз уважно прочитати Шевченкові твори хоч би для того, щоб ствердити, як теперішні можновладці в Україні — московські комуністи та їхні українські підбрехачі фальшують думки українського поета, натягаючи їх до політичних і економічних цілей своєї партії.

В Україні багато пишуть про Шевченка, але немає ані однієї праці, в якій не було б перекручень тієї правди, що її оспівував Шевченко. Шевченкознавці під московським режимом мусять писати, що автор „Кобзаря" в своїй поемі „Великий Льох" хвалив Богдана Хмельницького за Переяславський договір, хоч кожний читач цього твору ствердить зовсім протилежне.

Треба знову прочитати твори найбільшого українця нової доби, бо тільки тоді зможемо ми усвідомити, що його майже релігійний культ в нашому народі є дійсно оправданий.

Видавництво Миколи Денисюка в Шикаґо саме тепер закінчило Повне видання творів Тараса Шевченка в XIV томах, які охоплюють усе те, що написав найбільший український поет. Є там поетичні і драматичні твори, повісті, листування поета, пояснення до творів і окремі статті про поетову творчість.

Перед нами XIII том, що має підназву „Шевченко і його творчість". Цей том зредагував Богдан Кравців. В ньому є 17 статтей різних шевченкознавців, починаючи від приятеля Шевченка — Панька Куліша, а кінчаючи працями Т. Осьмачки, В. Ващенка, М. Глобенка та Є. Ю. Пеленського.

Б. Кравців свідомий того, що це є річ дуже важка дати в одному томі вибір усього того, що досі написано про Т. Шевченка. Та треба признати, що з цього свого завдання він вив'язався успішно, бо вибрані ним статті порушують майже всю тематику, зв'язану з творчістю автора „Кобзаря". Редактор вибирав до цього тому статті, які „справді були новим словом" в науці про Шевченка. Він вмістив те, що й досі є актуальним в дослідах над творчістю Шевченка, і те, що тепер є „мало відоме або недоцінене".

Стаття Василя Щурата „Святе письмо у Шевченковій поезії", надрукована 60 років тому, є гостро актуальною й тепер, головно тому, що в поневоленій Україні стараються представляти поета як безбожника, хоч читач знайде численні мотто в „Кобзарі", знайде „Давидові псальми" й інші наслідування св. Письма, не кажучи про загальний дух релігійности, яким перейнята творчість Т. Шевченка. 81-ий псалом Шевченко кінчає такими словами:

Встань же, Боже, суди землю
І судей лукавих!
На всім світі твоя правда,
І воля, і слава.

В цьому томі вміщено промову Ів. Франка, виголошену на Шевченківських роковинах у Львові 1903-го року, де Ів. Франко наводить Шевченкові слова з „Неофітів":

Молітесь Богові святому,
Молітесь правді на землі,
А більше на землі нікому
Не поклонітесь!

І сам Шевченко, пише Ів. Франко, молився Богу:

А дай жити, серцем жити,
І людей любити
І твій світ нерукотворний
І Тебе хвалити.

Варто було б докладно з'ясувати, як Т. Шевченко ставився в усій своїй творчості і в своєму листуванні до Бога і релігії, щоб раз на завжди спростувати тих, які пишуть неправду про автора „Кобзаря" в Україні, і щоб наші читачі у вільному світі могли ясно побачити, як використовують большевики його твори для своїх партійних цілей.

Славний український історик Михайло Грушевський у 48-мі ровини смерти Шевченка, в 1909-му році, виголосив промову, в якій підкреслював, що Шевченкова „поезія розкрила очі приспаному українству і роз'єднані частини України звела в одну національну сім'ю". Далі М. Грушевський каже: „Парафразуючи Тарасову похвалу Шафарикові, можемо з повним правом кликнути до нього самого:

Слава тобі, наш Тарасе,
Во віки і віки,
Що звів єси в одно море
Українські ріки.

Інша, чисто психологічно-естетична проблема виринає під час читання розділу із книжки Степана Балея (1916 р.) „З психології творчости Т. Шевченка". В цій книжці С. Балей оцінює творчість українського поета із становища психоаналізи, звертаючи головним чином увагу на так званий „ендіміонський мотив", який видно в „Мені однаково" та в „Гайдамаках". Проблему цю зовсім не порушують підсовєтські шевченкознавці, бо московські комісари від науки забороняють такий рід наукової праці.

Інтерпретація Шевченкової поеми „Великий Льох" академіком Степаном Смаль-Стоцьким ставить перед читачем нову проблему, а саме — оцінку Шевченком Переяславського договору з 1654-го року. Цю справу найбільше фальшують в Україні, хоч згаданий вище Шевченків твір не залишає ані найменшого сумніву, як автор дивився на той договір. Академік Ст. Смаль-Стоцький пише:

„Погляд Шевченка на цю історичну подію, Переяславську умову, знайшов тут у чудових поетичних образах свій повний і ясний вираз. Гріх Богданової України, за який тяжко карається й за який у рай її не пускають, був той, що вона віддалася Москві, прийняла з резиґнацією присягу Москві, чим отруїла все живе в Україні".

Совєтські шевченкознавці увесь час промовчували „Інтерпретації" Ст. Смаль - Стоцького, а тепер пробують їх висмівати, наводячи тільки деякі місця, і то не-суттєві, але головних думок із них не подають, бо Москва дозволяє тільки такого Шевченка, який служив би її імперіялістичній і шовіністичній політиці, хоч український поет гостро виступав проти „московського визволювання" в своїй поемі „Кавказ".

Академік Сергій Єфремов надрукував у журналі „Україна" в 1925-и уроці статтю „Спадщина Кобзаря Дармограя", в якій ґрунтовно оцінював Шевченкові прозаїчні твори. Про Шевченкові повісті багато пишуть в Україні, але цієї праці не згадують в Україні, бо її автор згинув, засуджений у зв'язку з процесом Спілки Визволення України. Єфремов писав: „Доведеться взагалі переглянути справу „Кобзаря Дармограя", і може ця скромна постать докине хоч декілька цікавих рисочок до блискучої постаті його славного alter ego".

Покійний поет Тодосій Осьмачка вмістив свого часу в „Свободі" статтю під заголовком: „Воїстину — ти наш поет", в якій дивиться на Шевченкові твори із становища Аристотелевої „Поетики". Варто згадати принаймні ось таке місце з цієї статті, до Осьмачка виступає проти М. Хвильового:

„Хвильовий не знав Аристотелевої „Поетики", який взорувався на Гомерових творах, а особливо на „Одіссеї". Цей твір кілька разів нам розповідає, як Одіссей плаче при згадці своїх покійних товаришів, і дуже яскраво це робить у феацького царя під час того, як співає Демодок про подвиги самого Одіссея і його земляків під Троєю".

Осьмачка навів це на те, щоб оборонити Т. Шевченка проти М. Хвильового, який називає „загально і ляконічно Шевченка — плаксивим, сантиментальним, просвітянським батьком в шапці та в кожусі". Осьмачка пише: „Виходить, що Шевченкова муза іде в тих самих обширах психічних переживань, що й душа Одіссеєва в Гомера, коли звертається наш поет до Основ'яненка:

Утни, батьку, орле сизий,
Нехай я заплачу,
Нехай свою Україну
Я ще раз побачу.

Ми згадали в цій статті лише кілька проблем шевченкознавства, які порушено в XIII томі „Повного видання творів Тараса Шевченка" у В-ві Миколи Денисюка. Є в тому томі також статті про мовні засоби в поезії Шевченка, про поетику автора „Кобзаря", інтонаційно - композиційну аналізу Шевченкового віршу та ін.

Читаючи цей том, бачимо, скільки то ще проблем шевченкознавства чекають на остаточне з'ясування. „Повне видання Шевченка" в Шикаґо — є поважним кроком до дійсного пізнавання Шевченкового духа. Пізнаваймо його в Шевченківському році.

Євген Блакитний

ПЕТРО ХОЛОДНИЙ, МОЛ.

(Доповідь на відкритті його виставки в УВАН у США 2-го травня 1963-го року)

(1.)

„Багато стежок прямує на гору, але коли піднімемося на її вершину, все той же місяць видно", — говорить старе японське прислів'я.

Мистецтво за час свого історичного розвитку пережило багато напрямків, стилів, шкіл. Але завжди цінне в ньому те, що залишається і не захитується в дні „коливання землі". Одна з найбільш привабливих рис справжнього мистецтва в його минулому, сучасному і, певно, в майбутньому — це його жагуче прагнення досконалого.

Мистецтво, так само, як рух і мова, є засобом виразу й прояву людського „я". Отже, суть мистецької творчости обумовлюється відчуттям життя, яке мистець сприймає за допомогою своїх п'яти органів почуття та інтуїції. Саме вони викликають у його творчій свідомості своєрідні уявиобрази, які він реально втілює в своїх працях.

Вміння мистця за первісною формою відчуття дійсности збагнути конструктивний сенс її руху — гармонію прийдешнього, пізнати вічне в тимчасовому — це те, що робить його твір твором справжнього мистецтва. І навряд чи вимагає ствердження, що це вміння може бути лише у людини виключно обдарованої, яка вміє звільнитися від випадкових впливів оточення, вміє іґнорувати випадкові настрої, коньюнктурні цілі, натомість прагне душевного спокою і мудрости самопевнення. Прагне віри в незаперечні вартості, які дають їй змогу зрозуміти сенс руху життя, його історичну тенденцію.

Саме ця віра в незаперечні людські цінності, вміння усвідомити „речі в собі", прагнення від тимчасового до вічного, від минущих форм зовнішнього вияву до дійсної істини, від тимчасового хаосу до позачасової гармонії, уміння схоплювати вічне у витончених мистецьких образах, тяжіння до досконалого — характеризують творчість Петра Холодного, молодшого.

На тлі сьогоднішньої доби, його творчість є унікальне явище, як і його природня обдарованість. Щоб не бути голословним і цілком усвідомити значення творчости Холодного, я дозволю собі коротко зупинитись на характеристиці того стану, в якому перебуває сучасне мистецтво. Маю на увазі — мистецтво світове.

Сучасне мистецтво почало свою історію в кінці минулого століття. Воно постало як заперечення всієї попередньої доби. Якщо мистецтво 19-го століття було мистецтвом відображеного або пізнаного світу, коли мистець лише пасивно відтворював об'єктивно існуючий реальний світ, — нове мистецтво висунуло гасло активної перебудови світу. Це була загальна тенденція наступаючої нової доби, доби 20-го століття з його релятивізмом та механістичним раціоналізмом. У противагу господарській і соціяльній неплянованості попередньої доби, нова доба висунула ідею перебудови світу на основі певного пляну, в якому держава перебирає на себе ролю реґулятивного чинника господарського та соціяльно - політичного життя. Тим самим держава почала так чи інакше впливати й на всі інші ділянки людського життя, в тому числі і на мистецтво.

По другій світовій війні ідея пляновости стала світовою ідеєю людства, логічним завершенням якої було б створення космополітарного уряду. Світ поділився на два табори, між якими ця ідея розв'язується в боротьбі за той чи інший його варіянт.

У цій боротьбі дійсність зникає, її заступає функція універсального пляну, в якому людину - індивіда заперечено, природнє і людське знищено. Це механічне спустошення людської душі поступово привело до того, що і „пристрасті людські" і душа мистця силою соціяльних катаклізмів ніби заганяється в підпілля. У мистецтві закорінюється відречення від природи і дійсности, як предмету мистецького втілення чи вображення.

Тяжіння від життьового до безпредметної уяви — такий сенс сучасного мистецького етапу.

У хаосі загальної світової кризи людина, а з нею й мистець, у своїй загубленості та самотності втратили відчуття реального життя, відчуття деталів його людяности, зрештою відчуття часу, що й привело сьогоднішнє мистецтво до його граничної абстрактности. Природню дійсність заступила деформована дійсність, живу людину — її схема, плян.

Придушений світовими проблемами мистець стає космополітом, який остаточно губить свою національно-психологічну осілість. Відійшовши від самого себе в космічну складність, сучасний мистець розучився розуміти власне „я", розгубився перед шляхами в „майбутнє", з жахом зупинився перед страшним „Ніщо". Звичайно, просте, своє, людське стало йому чужим, — натомість складне далеке — неначе самоочевидним.

Сучасне модерне мистецтво за останні десятиліття мало великі формальні й технічні досягнення, зокрема в галузі кольору й композиційного розв'язання площі та простору. А проте, духовий хаос ніколи не був базою для мистецтва.

Дійсне мистецтво починається там, де є уявлення його чіткої мистецької функції, де є загальні конструктивні основи буття.

Коли ми поглянемо на творчість Петра Холодного, на його виставку, ми бачимо, що цей мистець не йде за натовпом у шуканні „космічних принад", він воліє землю та своє власне „я", яке міцно закорінене в староукраїнській мистецькій традиції. Вони для нього більше привабливі, ніж усякі „космічні мандрівки". Хоч він і не пройшов повз сучасну йому мистецьку добу але він і не побіг за нею. Засвоївши кращі технічні й формальні засоби її мистецьких досягнень, Холодний її просто випередив. В його модернізмі (а він мистець, безперечно, наскрізь модерний, хоч би вже й тим, що є самим собою, а не копіює когось іншого) ми не бачимо ні експериментального психологізму, ні вульґарного реалізму, ні сумнівного „заумного інтелектуалізму" — всієї тієї крикливої літературщини, якою так переобтяжені сучасні „ізми", не виключаючи й совєтського „соцреалізму".

Творчість Петра Петровича Холодного — це ніби проєкція минулого в майбутнє через сучасне. Звідки ж у Холодного це відчуття краси й гармонії ця завершеність його творів, що так характерна була лиш мистцям доби ренесансу? Може відповідь на це дасть його біографія.

Народився Петро Холодний у Києві в 1902 році. Батько його був професором хемічного факультету Київського Політехнічного Інституту, а також одним із провідних українських мистців. Поруч із Нарбутом і братами Кричевськими, на протязі майже трьох перших десятиліть нашого століття, він грав визначну ролю у відродженні українського мистецтва, скеровував свою діяльність на те, щоб забезпечити йому гідне місце у світі. Це був тип нового українського мистця, новатора і шукача, творчість якого характеризував філософський та науково-дослідчий підхід до проблем мистецтва. Його самобутня та оригінальна індивідуальність була закорінена в староукраїнській традиції.

В цьому, безперечно, грало ролю його походження з прадавньої української купецької верстви старого Переяслава, верстви, що протягом століть витримувала бурі та натиски царського уряду і виборювала собі незалежне становище.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Ювілей-Беннет в Ню Йорку у 15-річчя УНРади

16 листопада ц. р. Головна Управа Об'єднання, спільно з Управою Відділу в Ню Йорку Прихильників Української Народньої Республіки в ЗДА відзначили урочисто 15-ліття нашого передпарляменту в екзилі.

Зібрані в залі катедри св. Володимира гості в кількості 150 осіб, були запрошені до церкви, на молебен в намірені Українського Народу, Української Національної Ради та Президента УНР в екзилі, д-ра Степана Витвицького, який приняв особисто участь у цьому ювілею. Молебен відправили протопресвітер катедри о. Лев Весоловський в співслужінні протодиякона Миколи Рибачука та церковного хору.

Відкриваючи ювілейну академію, голова Головної Управи Об'єднання пплк. П. Щпірук, привітав присутнього пана президента, д-ра С. Витвицького, запросив присутніх вшанувати вставанням померлих основоположників Українського Передпарляменту на чужині та визначних діячів Державного центру УНР.

Пплк. П. Шпірук запросив до слова проф. М. Кучера, який виголосив змістовну доповідь, пов'язуючи глибокою аналізою чинність УНРади в минулих 15-ти роках, та ролю українського передпарляменту в майбутньому, як консолідуючого чинника в українській еміграційній діяспорі, на тлі змагань за кращий світ між західньою демократією та східньою деспотією.

У концертовій частині академії прийняли участь з успіхом пані Ганна Шерей, камерна співачка, та надійний баритон, член парахіяльного хору св. Володимира, п. Юрій Федорів, який в пісні „Ой Дніпре, мій Дніпре", муз. М. Лисенка, виявив динамічність та кольоровість свого свіжого і приємного голосу. Акомпаніямент фахово провадив професор О. Омельський.

Вже під час бенкету з'ясувалося, що між численими гостями знаходиться відома співачка з Торонта, пані Маркіяна Дубляниця-Гузар, яка на бажання присутніх погодилася проспівати кілька українських пісень, зачаровуючи авдиторію своїм багатим діяпазоном з мяко-оксамітними верхами.

З більшими привітальними промовами виступили проф. д-р Георг Накашідзе, від грузинської еміграції та д-р В. Глазков від Казакії.

Ювілейне свято вшанували своєю присутністю бувші міністри та визначні діячі часів 1917-1921 років та бувші вояки Армії УНР, напр. проф. Б. Мартос, проф. І. Паливода, проф. Я. Зозуля, інж. І. Діберт, през. А. Батюк, ген. А. Валійський, д-р І. Козак, голова Представництва в ЗДА —д-р Е. Приходько та численні представники різних українських, громадських та наукових установ в Ню Йорку.

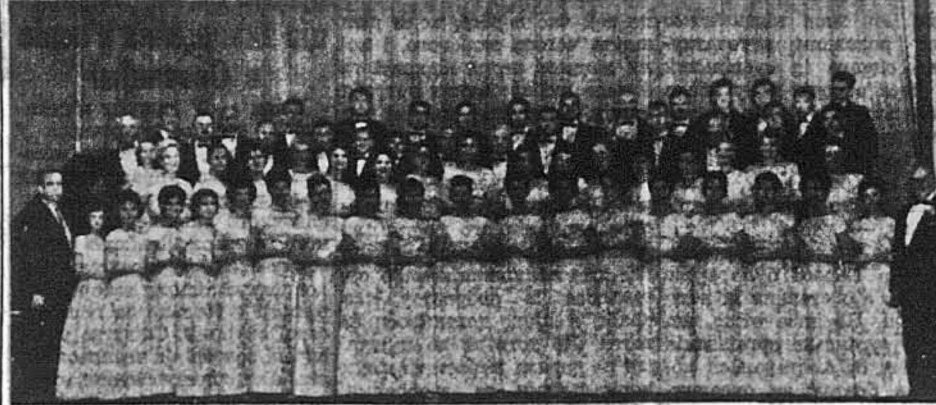
Організаційно - господарська частина бенкету спочивала в руках майора К. Марущака та невтомних пань: Н. Гаврилюк, інж. Г. Гнатченко. Н. Данченко, Т. Дзівак, В. Кузьмич, Є. Марущак, П. Павленко та інж. І. Шох.

Після доповіді, учасники академії схвалили резолюцію з привітанням: панові президентові УНР в екзилі, д-рові С. Витвицькому, голові Української Національної Ради, інж. О. Бойдуникові та голові Виконавчого Органу — Миколі Лівицькому.

Відспіванням — „Ще не вмерла Україна" закінчилося ювілейне відзначення 15-ліття УНРади.

Е. П.

Ювілейний концерт в 5-річчя мішаного хору „Дніпро" в Ст. Пол.

Мішаний хор „Дніпро" в Ст. Пол, Мінн.

Щороку їжджу до Ст. Пол на відпочинок — не по трудах — а по муках, — у зв'язку з духотою і занечищенням повітря Нюарку, Н. Дж. Сила природи своєю свіжістю і красою мило впливає на людину, відсвіжує фізично і оживляє душевно, вона затримує мене в Ст. Пол два або й більше місяців.

Серед тої доброї атмосфери — занявся інж. Іван Янович зорганізувати хор. Нелегка то справа, найти приміщення, зібрати відповідну кількість співаків, які, крім праці на хліб насущний, мусять віддати кілька годин тижнево на проби. А що найважніше постаратися про доброго дириґента. Вагато було перешкод, але гаряче бажання інж. Яновича все поборoло і дало гарний успіх. Він зумів об'єднати всю українську спільноту, без огляду на походження, віроісповідання та політичні переконання. Шістдесять кілька осіб ходить постійно на співанки. Правдивою насолодою було для мене, бути присутньою і спостерігати старанну працю, талант і знання дириґента.

Назва хору „Дніпро" — є наче запорукою, що в ньому струя жива, розмах, стихія. Водночас із цим наш питомий сантимент в ліричних, ніжних частинах композицій вірно видержуваний.

О. Бринь опановує скоро своїх „підданих", гнучко володіє їхніми голосами і вже створив з них одноцільний інструмент. Провід дбає про добрий плян концертів — добірна програма, старанна підготова характеризують серйозність і мистецький рівень хору.

Концерт з приводу п'ятиріччя заснування хору „Дніпро" дав доказ його розвитку і зрілости. Публіка була захоплена поступом і правдиво мистецьким виконанням нелегких творів.

Ми прослухали: Ст. Людкевича, Степового, Ступницького, Стеценка, Лисенка, Леонтовича і Китастого. Вперше виконано уривки з опери Леонтовича „На Русальчин Великдень" а) Ой, гори, ой, світи — хор Русалок, б) Фінал першої дії.

Солісти добре вив'язувалися зі своїх трудних завдань. Зорею світила п-ні Оксана Бринь, розкішний тембр голосу якої і першорядне, свобідне виконання чарували слухачів. Рясні оплески, ясні обличчя, китиці цвітів — на руки дириґента доказом признання. Вуло б гріхом не згадати п. Річарда Згодави, який знаменитим супроводом включався в стиль українських композицій, виконуючи їх переконливо і дискретно.

—o—

Другого дня по концерті відбувся баль. Старанне приготування, чудова заля, гарні котильйони мистецької роботи п. Софії Анастазієвської, приманливий для ока і смаку буфет, в сусідстві запашних рож, призначених на дарунки гарним паням.

Балеві строї пань і панів творили елеґантну цілість. П-ну Надію Бринь обрано на королеву „Дніпра". До першого традиційного танку попросила вона свого батька, що викликало приємне і зворушливе враження. Нагадувались мені забави-балі давніх, ще передвоєнних, часів.

За невтомні труди для улаштування концерту і забави належить панству інженерам Яновичам, правдиве та щире признання.

Одиноке застереження — до гостей — чи не кращі і естетичніші наші українські танки — як „твіст" ?...

Ростислава Темницька

Українці пікетували московську амбасаду в столиці Канади

У четвер 7-го листопада, кілька хвилин після десятої години ранку, появилася група людей перед московською амбасадою в столиці Канади — Оттаві, та уставившися в пікетну лінію знесла вгору транспаренти, написи яких п'ятнували московський колоніяльний гніт українського народу та голодоморство України 1932-33 років. 30 осіб почали проходи перед брамою амбасади, кожний із транспарентом. День був слотливий, але вони не звертали на це уваги. Це була перша зміна пікетувальників. Друга зміна уставилася при головних вулицях столиці та роздавала прохожим летючки, що їх було надруковано 10.000.

В СССР 7-ме листопада є днем великого празника „жовтневої революції". У той день московська амбасада в Оттаві уряджує бенкет, на який вона запрошує усіх дипломатичних представників у столиці Канади, та всіх визначних людей міста Оттави. Коли москалі побачили пікетну лінію перед своєю брамою, то вмить заметушилися та, мебуть, дали знати до оттавської поліції, бо за півгодини появилися чотири міські поліцаї, які стали перед брамою, тільки для того, щоб зберегти спокій. Але все йшло в порядку. Поліція та демонстранти були свідомі того, що кожний громадянин Канади має право пікетувати. Вийшов якийсь урядовець із амбасади та питався в чому справа, і він дістав летючку. Йому сказали, що мільйони українців згинули та ще гинуть з голоду. Він взяв ще пару летючок та побіг назад до амбасади. Почали приходити репортери з телевізійних та радієвих станцій, преси та пресових аґенцій. Стали розпитувати в чому справа. А їм сказали, що то Спілка Визволення України, з допомогою членів Братства Дивізійників та інших українських організацій із Торонта, Монтреалу і інших міст Канади рішили відзначити 30-річчя голоду в Україні в столиці Канади саме в той день, коли СССР обходять свій найбільший празник.

Вістки про пікетування московської амбасади подавали в радіо й мешканці Оттави переходили та переїжджали попри амбасаду, щоб подивитися на це. В амбасаді мабуть думали, що пікетування потриває може зо дві години, бо дощ такий дошкульний був, але не так сталося, Спілка Визволення України рішила тримати пікетну лінію від десятої години ранку до вечора.

Але надійшов вечір та почали прибувати гості, запрошені амбасадою, а тут пікетна лінія. Вони не витримали, і виходить якийсь урядовець із амбасади та йде до начальника поліції коло брами та каже йому, щоб він забрав пікетувальників зперед брами, але начальник ввічливо каже йому, що він цього не може зробити, бо пікетувальники є на міському хіднику, та що одним із священних прав канадійського громадянина є право пікетувати.

Рішучість поліції піддала духа пікетувальникам до тієї міри, що більшість з них не хотіли змінюватися, а стояли на лінії до кінця.

Спілка Визволення України вважає, що пікетування московської амбасади в столиці Канади було гідним завершенням всіх акцій в Канаді у зв'язку з відзначенням 30-річчя голоду в Україні. Кожне дипломатичне представництво в столиці було повідомлено про пікетування та чому пікетується.

Пресовий Відділ Спілки Визволення України
Торонто, Канада.

Роман Кузик

Роман Кузик, 22, син Дмитра і Дарії Кузик в Трентоні, закінчив студії в Рутґерс університеті в Ню Бронсвіку, Н. Дж., і дістав диплом цивільного інженера 5-го червня ц.р.

Того самого дня відбулася урочиста церемонія прийняття його як другого ляйтенанта да американської армії. Він відбув всі приписані іспити і вправи в рямцях „ROTC" і при кінці студій мав рангу кадета першого ляйтенанта. Після закінчення студій його професор дав йому стейтову працю в університеті. Тепер прийшло покликання до війська і він виїхав до Форту Беннінґ, Джорджія.

Повідомлення Крайового Комітету Пам'ятника Шевченка

У зв'язку з акцією щоденника „Вашинґтон Пост" проти побудови пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні до Краєвого К. П. Ш. поступають відписи листів, що їх поодинокі громадяни висилають до редакції вищезгаданої газети. Треба щиро привітати ініціятиву створення спеціяльного Фонду на покриття видатків у зв'язку з акцією проти ворожої кампанії газети „Вашинґтон Пост". Одним з перших ініціяторів цього Фонду був п. Михайло Шпонтак з Ню Йорку, який прислав на цю ціль $10.

Краєвий Комітет Пам'ятника Шевченкові високо цінить моральну й матеріяльну підтримку в справі побудови пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні і на цю підтримку Краєвий КПШ сподівається від свідомої частини української еміґрації.

Краєвий Комітет Пам'ятника Шевченкові має друковані матеріяли, як відбитки статтей з газет „Вашинґтон Пост", „Сандей Стар", „Івнінґ Стар" і др., статтю „Тарас Шевченко" з журналу „ЮНЕСКО Кур'єр", листи (копії) проф. д-ра Р. Смаль-Стоцького та УВАН-у до редакції „Вашинґтон Пост-у", Федеральний закон 86:749 про побудову пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні. Всі ці друковані матеріяли Краєвий КПШ розсилає на бажання зацікавлених жертводавців.

Українська Вільна Академія Наук у США

КОНФЕРЕНЦІЯ

ПРИСВЯЧЕНА ПАМ'ЯТІ

Президента Джана Ф. Кеннеді

ДОПОВІДІ:

Олег ФЕДИШИН (Райс Університет, Тексас) — „ПОЛІТИЧНІ ІДЕЇ ПРЕЗИДЕНТА КЕННЕДІ".

Всеволод ГОЛУБНИЧИЙ (Гантер Каледж та Міський Університет, Ню Йорк) — „Економічна політика Президента Кеннеді".

Конференція відбудеться в неділю, 29-го грудня 1963 року о год. 7-ій веч. в будинку Академії, 206 W. 100th Street в Ню Йорку, Н. Й.

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ

ПІД ЯЛИНКУ

— є —

СТУДІЙНА (КАЛЕДЖОВА) ГРАМОТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,

яка запевнить Вашим дітям та внукам — навіть коли б Вас не стало й не було кому платити вкладок! — високі студії — ключ до щасливого життя.

ВАШІЙ ДИТИНІ,

ВАШОМУ ПРИЯТЕЛЕВІ

І ВАМ САМИМ

НАЙЦІННІШИЙ ПОДАРУНОК ПІД ЯЛИНКУ

UKRAINE: A Concise Encyclopaedia

Англомовна Енциклопедія Українознавства

під головною редакцією

проф. д-ра Вол. КУБІЙОВИЧА

ЯКА ТІЛЬКИЩО ПОЯВИЛАСЯ В ЛЮКСУСОВОМУ ВИДАННІ УНІВЕРСИТЕТУ В ТОРОНТІ

КНИГА МАЄ 1,215 СТОРІНОК ДРУКУ ТА ПОНАД 600 ІЛЮСТРАЦІЙ, В ЦЬОМУ Й КОЛЬОРОВІ ТАБЛИЦІ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА.

У цій книзі надруковані наукові, джерельні матеріяли в головних розділах:

- ЗАГАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЇ
- ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ Й ПРИРОДА УКРАЇНИ
- ЛЮДНІСТЬ УКРАЇНИ
- ЕТНОГРАФІЯ
- МОВА
- ІСТОРІЯ
- КУЛЬТУРА
- ЛІТЕРАТУРА

Ціна цієї великої книги буття Українського Народу тільки $37.50

З УВАГИ НА ОБМЕЖЕНИЙ ТИРАЖ КНИЖКИ, ТІЛЬКИ НЕГАЙНЕ ЗАМОВЛЕННЯ МОЖЕ ЗАПЕВНИТИ ЇЇ ДОСТАВУ.

Замовлення, разом з належністю, приймає Головна Канцелярія УНСоюзу.

To: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J., U.S.A.

I hereby order the first volume of Ukraine: A Concise Encyclopaedia published by the University of Toronto Press.

Enclosed is (a check, money order) for $ ________

Please send the copy to the following address:

Name ________

No. ________ Street ________

City ________ State ________

Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗДА

ІСТОРИЧНО ФІЛОСОФІЧНА СЕКЦІЯ

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

відбудеться в суботу, 28-го грудня 1963 року в год. 6-ій веч. в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79-та вулиця в Ню Йорку, Н. Й.

ПРОГРАМА:

1. Проф. Б. ЗАГАЙКЕВИЧ: Відкриття.
2. Д-р С. ДЕМИДЧУК: доповідь на тему „Спроба доповнення і спростування історії української еміграції в ЗДА".

Вхід вільний!

Дирекція Історично-Філософічної Секції НТШ

Т-ВО ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ в НЮ ЙОРКУ

запрошує на

ВЕСЕЛУ

ЗУСТРІЧ НОВОГО 1964 РОКУ

в вівторок, 31-го грудня 1963 року

в залі КАТЕДРИ СВ. ВОЛОДИМИРА
160 Захід 82-га вулиця в НЮ ЙОРКУ

Вступне за особу $5.00, включає багату вечерю з горячими напитками.

На програму: Гумореска „Під Новий Рік" та різні несподіванки.

Зголошення та гроші треба надсилати на адресу:
Ukrainian Financial Committee
P. O. Box 95, Cooper Sta. — New York 3, N. J.
або телеф. майорові К. Марущакові НY 5-6458

ПОЧАТОК о 10-ій год. вечора.

УПРАВА ТОВАРИСТВА

КНИЖКА — НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК!

Вже є в розпродажі в книгарнях повість

Я. СОСЕНКО-ОСТРУК

„ОЛЯ" ЦІНА $2.50

Замовляти також можна у Авторки:

Y. OSTRUK — 1070 N. W. 128 Street — MIAMI, Flor.

Готується друга частина повісти:

„ПІД СТРАШНУ БУРЮ"

ДРАМАТИЧНИЙ ГУРТОК при ОСЕРЕДКУ СУМА ім. Т. ШЕВЧЕНКА в БРУКЛИНІ

дає виставу

в неділю, 29-го грудня 1963 року

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ДОМУ
216 Grand Street — Brooklyn 11, N.Y.

„ПІД КОСОЮ"

СЕРГІЯ ЛЕДЯНСЬКОГО

ДРАМА НА 4 ДІЇ З ЧАСІВ ПРИМУСОВОЇ КОЛЕКТИВІЗАЦІЇ НА УКРАЇНІ

Початок о год. 5-ій веч. Вступ $1.50

УСК Чорноморська Січ, Нюарк, Н. Дж.

запрошує Вас на

НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ

ПОЛУЧЕНУ З ТАНЦЯМИ ТА РІЗНИМИ МИЛИМИ НЕСПОДІВАНКАМИ

яка відбудеться

31 грудня 1963 р. Початок о год. 8-ій до ?

в залі УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ
180 William Street, Newark, N. J.

До танців приграватиме знана оркестра STARLIGHTERS

Столики можна замовляти кожного вечора між год. 7-9 телефонічно BI 3-9271 або особисто в бартендера „Чорноморської Січі"

Привітаймо гідно і гучно новий Рік 1964.

Вступ $2.50 УПРАВА

Український Спортовий Клюб в Ню Йорку

— влаштовує —

ТРАДИЦІЙНИЙ МАЛАНЧИН ВЕЧІР

в суботу, 11-го січня 1964 року

ПОЧАТОК о год. 9-ій ВЕЧ.

БУФЕТ У ЗАРЯДІ ВП. ПАНЬ

Просимо резервувати столики.

в залі Українського Народного Дому
при 140-142 2-га Еве. в НЮ ЙОРКУ

МУЗИКА В. БОСОГО

Вступ $3.50

УПРАВА УСК-у

Ділимося сумною вісткою, що наш Член

сл. п. ОЛЕКСІЙ СІМЯНЦІВ

старшина Військ Дієвої Армії УНР
помер дня 21-го грудня 1963 р.
на 71-му році життя.

Панахида — в понеділок, 23-го грудня 1963 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвина.

Похорон — у вівторок, 24-го грудня ц. р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до Православної Церкви Пресвятої Тройці, відтак на цвинтар в Бавнд Бруку.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА ВІДДІЛУ ОБВУА
в НЮАРКУ, Н. Дж.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
ЖІНКИ і МАМИ

бл. п. Марії Шкафаровської

з дому ПАВЕЛКО

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

у ВІВТОРОК, 31-го ГРУДНЯ 1963 року

О год. 6:45 рано в церкві св. ЮРА при 7-ій вул. в Ню Йорку
і о год. 8-ій рано в церкві св. МИХАЇЛА в ЙОНКЕРС, Н. Й.

МУЖ і ДІТИ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
ДОНЬКИ і СЕСТРИ

бл. п. Марії з Павелків ШКАФАРОВСЬКОЇ

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

у вівторок, 31-го грудня 1963 року

о год. 8:30 рано
в ШКІЛЬНІЙ КАПЛИЦІ при Семфорд Еве.
в НЮАРКУ, Н. Дж.

До участи в Богослуженні запрошують Свояків, Товаришок, Приятелів і Знайомих.

БАТЬКИ і СЕСТРА
з Родиною

Увага! Перт Амбой і околиця! Увага!

В неділю, 29-го грудня 1963 року

в год. 3:30 по полудні

в приміщенні

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 760 State Street — Perth Amboy, N. J.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНСоюзу

в яких повинні взяти участь Урядовці, Представники та Конвенційні Делегати ось таких Відділів УНСоюзу:

104, 155, 168, 209, 294, 306, 312, 315, 332, 342, 344, 349, 353, 372.

з місцевостей:

Перт Амбой, Плейнфілд, Бавнд Брук, Айселін, Картерет, Лінден, Метачен, Рагвей, Менвил і Ню Бранcвик.

В Зборах візьме участь

Ярослав Падох

головний секретар УНСоюзу

ДО УЧАСТИ В ЗБОРАХ ЗАПРОШУЄМО ВСІХ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ ТА УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДЯН ЦИХ МІСЦЕВОСТЕЙ.

За Окружний Комітет:

Кость НАКОНЕЧНИЙ, предсідник — інж. Володимир ЯНІВ, секретар

НОВІ КНИЖКИ

Нестор Король. Українське козацтво — родоначальник кінного війська Московії — Росії. Накладом Наукового Товариства ім. Шевченка в Ню Йорку. Ню Йорк, ЗДА, 1963. Стор. 104. Формат звичайного книжкового розміру.

Під таким заголовком появилася друком цікава і цінна праця проф. д-ра Нестора Короля. Вона попереджена словом від видавця і передмовою автора.

У вступі порушена низка справ історичної ваги, а саме: як творилися кінні війська на просторах України ще в доісторичні часи, а далі в княжу добу і за козаччини.

Московщина зі своїм нечисленним слов'янським елементом довгі часи підлягала татарському ханові Золової Орди, що мав свій правлячий центр на азійсько-европейському пограниччі. Цей слов'янський елемент сотнями літ вимішувався з фінськими та тюркськими племенами, заки оформився у московський нарід. Автор дає дуже цікавий джерельний матеріял з'окрема про те, як творилася московська провідна верства з магометанських татарських достойників та якими засобами московські князі їх християнізували.

Хоч Джінґісхан і його потомки та наслідники були добрі кіннотчики, то в самій Московщині реґулярного кінного війська не було. Перший, що формував власну кінноту для Москви, — був Борис Ґодунов, з походження татарин. Вже за цариці Елисавети було в Московщині кілька кінних полків, вербованих з поміж козаків не тільки зі Слобідської, але й Гетьманської України.

До революції 1917 року московська імперія мала 66 реґулярних кінних полків, з яких 56 були армійськими полками, а десять — ляйбґвардійськими, себто охоронним кінним військом для царів. Із 56-ти полків армійської кінноти аж 31 полк мав територіяльні українські назви. Крім того, ще інших 6 полків тієї кінноти були українського козацького походження, але їм надано інші, не українські, назви. З 10-ти полків царської ґвардії 3 полки були теж українського походження, як це видно з їхніх хронік.

Щоб зрозуміти дальший розвиток подій із набором українських козаків до московських кінних полків варто пригадати деякі історичні факти. Великі земельні простори, відомі під назвою Слобідської України, були заселені козацькими втікачами з Правобережжя після невдалого повстання проти Польщі С. Наливайка в 1596 році і Павлюка в 1637 році. Обі хвилі тієї еміґрації правобережних козаків із родинами дали в своїх наслідках колонізацію козацького типу, що на нових землях організувалась у полки, які були не тільки військовими формаціями, але й адміністративними одиницями. Таким чином, новопоселені козаки з'організували там п'ять полків, а то: Сумський, Охтирський, Харківський, Ізюмський та Остгорозький. У 1651 році число слобідських козаків досягало вже 100 тисяч осіб, не враховуючи сюди їхніх родин. Московщина не тільки вербувала до своїх полків козаків із Слобідської України, але й зазіхала на їхні території, 27 червня 1651 року Москва захопила території цих полків. Постепенно вона обмежувала права цих українських полків як під оглядом самоуправи так і під оглядом територіяльної адміністрації. В 1763 р. Москва утворила т. зв. Слобідсько-українську губернію, а в 1765 році Катерина II зовсім зліквідувала ті полки.

До кінних полків московської армії належали в першу чергу полки, формовані з козаків Слобідської України. До них належали: 1-ий Сумський гусарський полк, 11-ий Ізюмський гусарський полк, 12-ий Охтирський гусарський полк, 4-ий Харківський уланський полк, 11-ий Чугуївський уланський полк. Крім цих були ще й інші, що мали неукраїнські назви, а саме: Ляйбґвардії кінно-ґренадерський полк (сформований через виділення по двох ескадронів із Сумського, Ізюмського, Охтирського і Маріюпільського гусарських полків); 6-ий гусарський Клястицький полк (сформований подібно як попередній).

Другу категорію кінних полків творили в московській армії ті, що були сформовані з гетьманських т. зв. охочекомонних, або компанійних полків. Слід зазначити, що охочекомонні полки складалися з вояків з-поміж селян Гетьманщини. Що іншого представляли собою т. зв. компанійні полки, що їх формовано теж переважно з-поміж селян. Вони були наємними полками і підлягали виключно гетьманові. Ці полки були касарняного типу. Тому вони все були в боєвому поготівлі. Їх почав формувати гетьман Дам'ян Многогрішний. Всі його наслідники утримували далі ці компанійні полки, аж до ліквідації Гетьманщини. Наприклад: 6-ий Драгунський Глухівський полк московський був у 1783 переформований із Глухівського гетьманського компанійного полку; 19-ий Драгунський Архангелогородський полк, —сформований у 1668 році; 9-ий Гусарський Київський полк, — переформований із 1-го компанійного — Київського гетьманського полку; 18-ий Гусарський Ніжинський полк, переформований в 1783 році з Українського Ніжинського козацького полку; 15-ий Драгунський Переяславський полк, переформований з Українського Переяславського козацького полку. Полки, що походять з Гетьманщини під чужими назвами: „Ляйбґвардії кавалерґардський" і Ляйбґвардії керасирський Його Величества і Її Величества, сформовані у 1706 році із 16-и українських козацьких полків. При чому, вибирали з них найкращих і найвищих ростом козаків. До тієї самої категорії належать ще кінні московські полки: Ляйбуланський і Тринадцятий Драгунський Воєнного ордену. І. т. д.

Були в московській армії і кінні полки, формовані із пікінерських полків Запорозької Січі. Запорозька Січ мала велику свою територію, що була поділена під адміністративним оглядом на паланки. По 1667 році, після Андрусівського миру, запорізьке військо почало колонізувати свою територію українськими втікачами з Польщі. Нові поселенці могли вступати до Січового війська або ставати вільними рільниками, але мусіли платити невеличкий податок до Січового скарбу. Таких поселенців хліборобів нараховувалось у Запорізькій Січі перед 1775 роком, себто перед роком її ліквідації, понад 200 тисяч. Запорізьке Військо творило з тих селян т. зв. пікінерські кінні полки. Кожна паланка мала такий полк, а деякі, більші простором, навіть два. Отже, з тих пікінерських полків московська влада пізніше формувала свої кінні полки після скасування Запорізької Січі в 1775 році. Що творилося після скасування Запорізької Січі та Гетьманщини з усіма козацькими полками — про це найдете багатий матеріял у цій книжці.

У 1784 році почав формувати козацькі полки Потьомкин, що звав себе „Великим Гетьманом усіх українських казаків". До його особистого конвою були сформовані два кінні полки із запоріжців. Перед вибухом другої війни між Москвою й Туреччиною сформовано дві українські армії. Одна так і звалася „Українська", а друга „Катеринославська армія". Ними обама командував знов „Великий Гетьман українських козаків" Потьомкин. Після смерти князя Потьомкина в 1791 році всі дев'ять полків Катеринославського війська, всі Устьдунайські і Чорноморські козацькі полки були переселені з родинами на Кавказ, у Сибір та Оренбурський край та були враховані в Кубанське, Терське, Оренбурське та Сибірське козацьке військо.

У 19-му столітті, під час війни Наполеона з Московщиною, Александер I. окремим маніфестом закликав українське населення Подільської, Київської, Полтавської і Чернигівської губернії вступати до „Українського козацького війська", обіцюючи учасникам цього війська селянам волю і привернення прав козацького стану. Тоді сформовано 15 кінних полків для того „Українського козацького війська". По війні їх розформовано. Залишилися з нього тільки два полки, що були влучені до „Бужського Козацького Війська", а які складались переважно з дітей духовенства та міщан, але не селян. З решти полків вибрано всіх козаків та створено з них чотири уланські полки під назвою українських уланських полків.

Козацькі полки творились ще в 1831 році, у зв'язку з польським повстанням у числі 8-ми кінних полків. Після війни їх переведено на Кавказ до Терського козацького війська. У 1853-55 під час Кримської війни були сформовані нові козацькі полки з мешканців Чернигівської та Полтавської губерній у числі 6-ти. У 1863 році, з приводу нового польського повстання, були сформовані ще три кінні українські козацькі полки. В одному й другому випадку, після виконання їхнього завдання вони були переселені з родинами на границі Афґаністану й Персії.

Ціла праця проф. Н. Короля подає дуже багато незвичайно цікавого історичного матеріялу, який важко охопити в цій згадці. А тому книжку треба перестудіювати.

Мова праці своєрідно-оригінальна, але доволі в книжці і коректорських недоглядів.

Василь Мудрий

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED MALE •

FLOOR MOULDER — HAND WORK ONLY — LARGE CASTINGS. Висока ставка на годину + можливості підвищки. Постійна праця, багато бенефітів. Голоситись 9 р. до 2:30 попол.
T. SHRIVER & Co.
850 Hamilton St., Harrison, N. J.

• REAL ESTATE •

НА ПРОДАЖ!
(На Фльориді)
Хто заінтересований тропікальним кліматом в чудовій, теплій Маямі, Фльорида? Маємо на продаж 3 муровані доми, апартаменти і готелеві кімнати. Все умебльоване і вироблений бизнес. Пишіть аба телефонуйте (властителі)
Mr & Mrs Wenglowskyj
844 S. W. 2nd St., Miami 36, Fla.
Tel.: FR 9-1266 after 6 P.M.

ASTORIA, N. Y.
5 род. і склеп, мур., наріжний, олива, 4 ґаражі, готів. $8.000, ціна $32,500.
6 род. мур. олив., 5 кім. мешкання вільне, сабвей, готівки — $6.000, ціна $34.900.
MARATHON REALTY
31-87 — 32nd St., Astoria, L.I. близ. Broadway
YE 2-3550
Питати мґр. Остап ФІРЧУК

ЦЕ ВЕЛИЧЕЗНА РІЗНИЦЯ, ДЕ ВИ ЩАДИТЕ!
4% year
Щадіть до 15-го. Процентується від 1-го кожного місяця
Ощадності забезпечені до $10,000 через U.S. Govt.
IRVING SAVINGS and Loan Association
126 MARKET STREET near Main • PATERSON
ARmory 4-4204 • Daily, 9-3; Also, Fri. Eves. 6-8
FREE PARKING: Cor. Hamilton & Union Streets

Леся Храплива

ПРО ДЕСЯТИЛІТТЯ — „ДІТИ ДІТЯМ"

Оце ми знов відзначаємо десяті роковини започаткування одного із суспільних діл. Десять років тому ввела Українська Американська Допомогова Жіноча Організація (колишній Самостійний Золотий Хрест) ім. Ольги Басараб в Ню Йорку — акцію „Діти — дітям".

Тоді ще число наших залишенців в Европі було дуже поважне, а обставини їх життя важкі. Не диво отже, що кожна українська організація на терені ЗДА старалася допомогти братам за океаном як та чим могла.

І саме в розгарі численних проєктів допомоги зродилася і думка про окрему акцію з окремою, особливою закраскою — акція „Діти - дітям".

Хто ж терпів більше від повоєнно еміґраційних злиднів у зруйнованій Европі — як діти? Ніжний і вражливий організм дитини вимагає для свого нормального росту пригожих обставин, належної відживи та приміщення, а тим більше вимагає і її духовість впорядкованих, зрівноважених відносин та старанного догляду на кожному кроці. Що ж можна було говорити про ці всі мінімальні вимоги для життя дитини, коли батьки не могли опікуватися своїми дітьми.

Діти залишенців потребували опіки та допомоги. — І ось акцію розпочало декілька наших громадянок, людей доброї волі та щирого серця. І як звичайно буває, тягар всієї праці несуть на своїх плечах і досі цих кілька одиниць. Але акція вкоренилася і знайшла зрозуміння поміж дітьми, батьками та виховниками. Численні школи розбирали щороку поміж себе листи акції: „Діти - дітям", малі дитячі ручки вкидали з тремтінням свої заощаджені сотики до скарбонок — і численні вимарнілі дитячі личка там, за океаном, роз'яснювались на вид дарунків.

Час Різдва і чар святого Добродія дітей — Миколая, це той час в році, коли діти ждуть чогось радісного, і коли людські серця відкриті та більше здібні бачити потреби інших. Тому саме на той час кожного року призначувано акцію: „Діти - дітям".

Так проминуло десять років. Це були роки пожвавленого економічного росту для нових поселенців в Америці, але для залишенців мало оставалося із добробуту тих країн, в яких доводилося їм жити. До того ж до нужди, що не давала виростати дітям нормальними та здоровими, долучилася з роками і небезпека денаціоналізації, небезпека втратити дітей взагалі для українства. Тому акція „Діти - дітям" сьогодні не менше на потребу, як була десять років тому. Бо кожний гріш, вкинений у коробку збірщиці, — не лиш дожива та одяг для потребуючих дітей, але й українські книжки, змога вдержувати українські школи і садки, влаштовувати зустрічі українських дітей, писати проміньчики радости у їх сірі дні.

Ювілеї вшановують звичайно гучними бенкетами та забавами. А тут не станеться нічого більше, як тільки зустрінете знов перед церквами тих самих невтомних трудівниць, що збиратимуть ваші пожертви. Знов тільки ваші діти шукатимуть відповідної коробки, щоб туди складати свої ощадності на різдвяну акцію „Діти - дітям".

Але ювілей таки слід відзначити — збільшеною пожертвою, заохотою до неї поміж вашими знайомими та ріднею, ширшими розмовами про цю акцію з вашими дітьми, і врешті вашим власним щирим зрозумінням для неї.

Бо до щирої жертвенности для українських дітей за океаном спонукує нас не лиш факт, що ця допомога потрібна, не лиш зворушлива працьовитість та витривалість ініціяторок цього діла, але і надзвичайність того часу, коли Сам Творець став убогою Дитиною.

„Український історик"

При кінці листопада заходами Історичної Комісії „Зарево" появилося перше число квартальника „Український Історик". Редагує його відомий молодий український дослідник д-р Л. Винар, в Боулдері, Колорадо. Цей історичний бюлетень має завданням зазнайомити ширші кола нашого громадянства з історичними дослідами українських і чужинецьких науковців, присвяченими в першу чергу історії України і Східньої Европи.

Зміст першого числа складається з трьох програмових статтів: **Ол. Оглоблина** — „Завдання української історіографії на еміґрації", **Л. Винара** — „Проблема періодизації козацької доби", та **Б. Винара** — „До питання координації наукової праці".

Оглядова частина часопису представлена двома статтями: Історика — „Сучасний Азербайджан з совєтського погляду", та **Р. О. Климкевича** про новозасноване — „Українське Генеалогічне і Геральдичне Товариство".

У відділі „З Архіву" **Л. Винар** подав „Декілька недрукованих до нього листів Ілька Борщака". Про згаслих вміщено два некрологи: „В. В. Дорошенко", пера Л. Бачинського, та „Ів. П. Багряний", за „Українськими Вістями", Новий Ульм.

Закінчується видання рецензіями на українські й чужинецькі публікації з 1962-63 рр. з історії, хронікою перебігу діяльности наукових організацій і установ на полі історичної науки, повідомленням — „Над чим працюють українські науковці" та бібліографією творів надісланих, або відомих редакції. При тому заповідається з наступного числа „Українського Історика" впровадити відділ поточної історичної бібліографії публікацій в українській і чужинецькій мовах.

Видане число часопису представляється естетично зі змістом на поважному рівні.

Поява того роду часопису заповнює існуючу порожнечу в нашій періодиці. Українські науковці, як також ширші кола громадянства, вже давно відчували потребу такого видання, яке подавало б здобутки і огляд українського наукового життя, зокрема в його історичній ділянці.

Щасти Боже!.

Л. Б.

Американські астрономи бачили червоні плями на Місяці

Як виявляється, то американські астрономи ще в жовтні і листопаді незалежно від себе знайшли були на Місяці червоні плями коло двох кратерів Арістарха і Геродота. Ці червоні плями спричинювали гази, які виходили з середини тієї плянети. Фахівець від Місяця, власник нарогоди Нобеля і спеціяліст - хемік д-р Гаролд С. Юрей твердить, що виходив із Місяця вуглець в такій формі, в якій він не виступає на Землі. Ці червоні плями на Місяці бачив 29-го жовтня працівник Обсерваторії Ловелла у Флеґстефі в Арізоні і обсервував їх впродовж 20-ох мінут. 27-го листопада бачили їх чотири астрономи, між ними і д-р Джан С. Голл із Обсерваторії Перкінс при Огайському університеті. Справу цих червоних плям обговорювали на окремій конференції в Далласі, яка закінчилася 18-го грудня.

У Західній Німеччині судять 22-ох винуватців винищення в'язнів в Освєнцімі

Бонн. — У минулу п'ятницю 20 грудня розпочався у Франкфурті, у будинку тамошньої міської управи суд над 22-ма головними винуватцями фізичного винищення від одного до трьох мільйонів осіб у величезному й страхітливому концентраційному таборі в Освєнцімі у Польщі за гітлерівської окупації. Слідство у цій справі велося від чотирьох років. Акт обвинувачення охоплює 700 друкованих сторінок. На розправу покликано 250 свідків. Само переслухування обвинувачених і відчитування акту оскарження триватиме до лютого наступного року, а цілу розправу передбачується на 8-12 місяців. Перший обвинувачений, Роберт Мулька, боронився тим, що він не знав, який дійсний характер табору в Освєнцімі, коли його, як сержанта СС перевели туди, а згодом виконував накази. У зв'язку з цим судовим процесом в німецькій пресі розпалилась полеміка на тему доцільности відгребування подій з часу останньої війни й німецької жорстокої окупаційної системи в різних країнах Европи. З-посеред розглянених німецькими судами кругло 30.000 випадків, засуджено 5.426 осіб, в тому числі 155 осіб за пляноване вбивство і 248 осіб за вбивство. Американсько - британсько - французькі суди в окупованих трьох західньо - німецьких зонах засудили були 5.006 нацистів, з того 794 осіб на смерть. Більше як половину смертних засудів виконано, решту помилувано на довгорічні в'язнічні кари. Докладне число большевицьких засудів за воєнні злочини не відоме, але, гадають, що їх було яких 10.000.

Ліберальні демократи в Палаті змагаються за більші впливи

Вашинґтон. — Група ліберальних демократичних конґресменів вже тепер плянує змагати до того, щоб здобути більший вплив на партійну політику в Палаті Репрезентантів. Їх ціль — це здобути контролю над Палатними Комісіями для своїх ліберальних членів, які мають підтримку робітничих організацій, груп, що виступають в обороні громадянських прав та інших ліберальних угруповань. В листопаді 1964-го року лібералі будуть старатися збільшити число своїх конґресменів. В цій цілі вже працює їхній 15-членний Комітет під проводом конґресмена з Мізурі Ричарда Бовлінґа. Ліберальні демократи будуть старатися не допустити до членства в комісіях тих конґресменів, які не були льояльні до партійного проводу на Крайовій Номінаційній Конвенції. Лібералі не роблять нічого, що можна б назвати акцією проти теперішнього демократичного спікера Палати Джана МекКормека, але вони не є з нього вдоволені, і воліли б, щоб його становище зайняв вищезгаданий конґресмен Бовлінґ. Але ліберальні конґресмени свідомі того, що їм важко буде позбутися МекКормека.

● **Турецький парлямент** продовжив вийнятковий стан в двох провінціях держави із найбільшими містами Істанбул і Анкара на дальших два місяці. Вийнятковий стан існує там від часу невдалої спроби військового перевороту. Парляментарна комісія відкинула шістьма голосами проти чотирьох внесення на амнестування чотирьох високих старшин, керівників тієї невдалої змови, заслужених на кару смерти. У Туреччині продовжується затяжна урядова криза.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ, 29-го ГРУДНЯ 1964 р.:

ОМАГА, Небраска. Річні Загальні Збори Т-ва Карпати" 356 Відд. в год. 3-ій по пол. в приміщенні Церковної Домівки. На порядку дня: Звітп Управи та вибір нової на 1964 рік. О. Продивус, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні Загальні Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 102 Відд. в год. 1-ій по пол. в залі Парафіяльної Школи св. Йосафата, 5720 State Rd. на Пармі. Після зборів товариська гутірка при чайку і солодкім. — І. Попович, предс., Г. Голубець, касир, М. Бобечко, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Річні збори Т-ва Ів. Франка 241 Відд. в 2-ій год. по пол. в залі при 74 Герес Еве. На порядку дня: Звіт Управи, вибір нової управи на 1964 рік та інші справи. — Ст. Вардачевський, секр.

Посмертні згадки

МАРТА СЕРЕДИНСЬКА, членкиня 177 Відділу УНСоюзу в Провіденс, Р. Ай., померла 14 листопада 1963 р. на 91-му році життя. Покійна народилася в Гусятині, Україна. Полишила в глибокому смутку 4 дочки, 3 синів, 17 внуків, і 2 правнуків. Похорон відбувся 18 листопада ц. р. з Української Правосл. Церкви св. Івана, при участі Родини і Членів Відділу. Покійну поховано на парафіяльному цвинтарі в Комберлені, Р. Ай.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Лаба, секр.

МЕЛЬНИК АННА, членкиня 367-го Відділу УНСоюзу в Рочестер, Н. Й., померла 12-го жовтня 1963 р. Покійна народилася 15 грудня 1894 р. в с. Завадка, пов. Калуш, Україна. Покійна була активною в громадському життю та довголітня голова відділу Союзу Українок Америки. Полишила в смутку мужа Антона, 5 синів Михайла, Івана, Богдана, Грицька і Степана, 6 невісток, 11 внуків, 2 братів і 2 сестри. Похорон відбувся 16 жовтня ц. р. з похоронного заведення до церкви св. Йосафата, а опісля на цвинтар Holy Sepulchre, при участі Родини, Членок і Знайомих.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Попович, секр.

МИХАЙЛО ЩИХ, довголітній член Б-ва св. Івана Хрестителя, 292 Відд. УНСоюзу в Дітройті, Миш., помер 30-го листопада 1963 р. Покійний походив з с. Доброгостів, пов. Дрогобич, Україна. Полишив у глибокому смутку дружину Анну, 1 сина Степана, 1 доньку Марію, в Україні брата Степана, сестру Анастасію і 5 внуків. Похорон відбувся 4 грудня 1963 р. з похоронного заведення до церкви св. Ів. Хрестителя при участі Рідні, Членів Б-ва та Знайомих. Похований на цвинтарі св. Хреста.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секр.

АЛЕКСАНДЕР МОХ, член 254 Відд. УНСоюзу в Ню Британ, Конн., помер 5 грудня 1963 р. проживши 43 роки. Покійний походив з с. Підгородище, пов. Бібрка, Україна. Полишив дружину Надію і сина Богдана. Був головою СУМА, секр. УККА та урядником 254 Відділу. Похорон відбувся 7 грудня ц. р. з місцевої церкви, при участі членів місцевих організацій, Знайомих та Приятелів. Поховано Покійного на Українському Правосл. цвинтарі.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Романишин, секр.

ТЕОДОР МАРУЩАК, член Б-ва св. Стефана 221-ий Відд. УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., помер 24 листопада 1963 року, на 52-му році життя. Покійний походив з с. Каменобрід, пов. Львів, Україна. Полишив в смутку дружину Катерину, 4 синів: Ярослава, Богдана, Івана, Андрія, 2 доньки: Ірину і Орисю. Похорон відбувся 27 листопада ц. р. з Катедри св. о. Миколая, в відтак похоронено Покійного на цвинтарі св. о. Миколая.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Шпікула, секр.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
НОВІ ПЛАТІВКИ, патефони, КОЛЯДИ на платівках — жадайте катальогів „АРКИ"

ВИСИЛКОВЕ БЮРО
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430
— висилає —
ПАЧКИ з одягом і харчеві, авта, холодільні, машини до шиття, мотоциклі, ровери, машини до прання.

SCHALLER & WEBER
"THE HOUSE of QUALITY"
1654 2nd Ave., New York
28-28 Steinway Ave., Astoria
56-54 Myrtle Ave., Ridgewood
310 Front Street, Hempstead
41-06 Main St., Flushing, L. I.

РОДИЧІ!
Encyclopedia Britannica і World Book
для Ваших дітей, продає
Claudia PATOCKA
555 Clifton Avenue
NEWARK 4, N. J.
Tel.: HU 4-2771

ЗЕЛА, ЯКІ БУЛИ УЖИВАНІ ВІД ТИСЯЧУ РОКІВ І ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГШУ ПРИ БАГАТЬОХ НЕДОМАГАННЯХ
ПОРУЧАЄМО ТАКІ:
На ревматизм — Elde Root 100 пігулок — $4.00;
На болі нирок і міхура — Hebkaps, No. 85 — 100 пігулок — $4.00;
На високе тиснення крови — H.B.T. — 100 піг. — $4.00;
На нерви — зелові пігулки No. 91 — 100 піг. — $4.00;
При „зміні життя" — Hot Flashes Corn Seal Compound піг., 100 — $4.50;
При запаленні жовчевого к-шочка — GBT пігулки — 100 — $4.00;
При боляках шлунка Ulcerine — сконцентрований екстракт зел — 1½-місячне лічення — $6.50.
KIEHL PHARMACY, Inc.
Заснована 1851.
Chemists and Druggists
109 3rd AVENUE
поміж 13-ою і 14-ою вул.
NEW YORK, N. Y.

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

• Funeral Directors •

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 5160. Бобі Барнес!

PRESENTLY THE CHILD'S EYES FLUTTERED. "DON'T BE AFRAID," SAID THE APE-MAN SOFTLY.
THE BOY CRIED OUT IN DESPAIR, "BUT I'M AFRAID! I'M ALONE -- AND MOM AND DAD ARE DEAD!"
"EASY, EASY," SOOTHED TARZAN. "NOW FIRST, TELL ME YOUR NAME." THE BOY SOBBED, "BOBBY -- BOBBY BARNES!"
2-18-5160

Незабаром очі хлопця відкрилися. — Не бійся — сказав по - тихо мавполюд.

Хлопчина плакав в розпачі. — Але я боюся, я є самотній... Мама й тато не живуть!

— Спокійно, спокійно, — заспокоював Тарзан. — Наперед скажи мені, як ти називаєшся. Хлопець плакав. — Боббі... Бобі Барнес!